

сировинної залежності української економіки й успішної реалізації здійснюваної в країні програми реформ у соціальній сфері й в області державного управління.

На думку ряду фахівців, структура видатків відображає недосконалість технологічної політики, що проводиться на рівні міністерств і відомств. Більш 65 % коштів витрачається на апаратне забезпечення, і тільки 35 % - на програмне забезпечення й послуги, включаючи впровадження прикладних систем, технічну підтримку й навчання користувачів [3].

Збільшення частки послуг відбувається й через зростаючу складність ІКТ -систем, що вимагає більших зусиль і витрат на установку, розвиток і обслуговування, а також унікальні технічні навички персоналу. Тенденція до залучення сторонніх організацій для виконання функцій, пов'язаних з ІКТ, також вносить свій певний внесок у випереджальне зростання сегмента послуг. Інвестування в ІКТ може значно скоротити розмір втрат у людський капітал.

Використані методики й показники для оцінки ефективності інвестиційних програм і проектів не повною мірою враховують стратегічні аспекти розвитку ІКТ. Як показали дослідження автора, через відсутність грамотного бізнес-аналізу вибір ІКТ-системи, необхідної для підприємства, у цей час утруднений. Тому одним із важливих завдань є проведення досліджень, що забезпечують науку й практику необхідними результатами.

Література:

1. Заблудська І.В. Регіональні ресурси: теорія та практика використання : монографія /І.В. Заблудська, Є.М. Ахромкін та ін. – Луганськ: вид-во «Ноулідж», 2010. – 355 с.
2. Регіональні інноваційні системи України: стан формування та розвитку в умовах інтеграційних процесів : монографія /за ред. Л.І. Федулової ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України». – К., 2013. – 724 с.
3. Стратегічні вектори регіональних трансформаційних зрушень: монографія /Т.П. Галушкіна, В.Є. Реутов, Л.М. Качаровська; за наук.ред. Т.П. Галушкіної. – Сімферополь: ПП «Підприємство Фенікс», 2009. – 320 с.

ДО ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Г.І. Задорожко, к.е.н.
Н.Ю. Герун

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса

Ефективність є однією з особливих категорій, яка безпосередньо пов'язана з досягненням остаточного результату розвитку підприємства.

Сучасний етап розвитку ринкових відносин в Україні вимагає від підприємств активних дій з підвищенням ефективності її діяльності. Проблема ефективності виробництва завжди посідала важливе місце серед актуальних проблем економічної науки. Лише висока ефективність може забезпечити конкурентоспроможність підприємства, а внаслідок цього – його благополуччя та комерційний успіх.

Економічна ситуація сьогодні диктує необхідність пошуку нових шляхів підвищення ефективності діяльності підприємств, аналізу причин і факторів, що створюють їхній розвиток.

Дослідження проблеми.

З початком розвитку економічної науки проблема ефективної діяльності підприємства вийшла на перший план і залишається актуальною сьогодні. Оцінка ефективності виробничої діяльності, управлінські рішення витрат економічних ресурсів, а також конкретні технології та засоби забезпечення і підвищення ефективності діяльності підприємства становлять особливий інтерес як вчених, так і для економістів – практиків.

Ефективність підприємства залежить від багатьох факторів: попиту на продукцію, що випускається, її конкурентоспроможність, технічного рівня виробництва, його відповідності сучасним вимогам класифікації виробничого і управлінського персоналу.

Як економічна категорія, ефективність має багато різновидів: економічна, соціальна, технічна та інші види. Процес вимірювання очікуваного чи досягнутого рівня ефективності діяльності підприємства пов'язаний із визначенням можливого критерію і формуванням відповідної системи показників.

Система показників оцінки ефективної діяльності підприємств включає кілька груп показників:

- ефективності використання праці;
- ефективності використання виробничих фондів;
- ефективності використання праці;
- ефективності використання матеріальних ресурсів;
- ефективності використання фінансових коштів.

Основними факторами підвищення ефективності діяльності підприємства є: прискорення науково-технічного прогресу, підвищення технічного рівня виробництва, інноваційна політика, структурна перебудова економіки, вдосконалення управління, організація виробництва і праці, зміна структури виробництва, поліпшення якості природних ресурсів. Серед основних шляхів підвищення ефективності діяльності підприємства можна виділити три напрямки: ресурсний, технічний, організаційний.

У межах ресурсного виділяють напрямки підвищення ефективності використання основних засобів, оборотних коштів та трудових ресурсів. До інтенсивних напрямків підвищення ефективності використання основних засобів відносять механізацію та автоматизацію виробництва, технічне переозброєння та модернізацію, удосконалення технологічних процесів і скорочення тривалості операційного циклу виробництва, підвищення кваліфікаційного рівня промислово-виробничого персоналу. До екстенсивних напрямків підвищення ефективності використання основних засобів відносять наступні:

- скорочення простоїв обладнання;
- збільшення кількості машинно-змін роботи обладнання;
- введення додаткового обладнання.

Щодо ефективності використання другої групи ресурсів, конкретними шляхами підвищення ефективності їх використання є: обґрунтування встановлених нормативів праці, встановлених прямих постійних зв'язків і використання відходів у виробництві, уніфікація шляхом вироблення продукції, інтенсифікація виробничих процесів, прискорення обробки партій.

За третім напрямком здійснюється пошук нових можливостей ввирішення тих процесів, що відбуваються на підприємстві. При цьому, також, необхідно звернути увагу на ефективність управління.

Важливою складовою ефективності підприємства, резервом її підвищення є оптимізація виробничого процесу. У конкретних умовах підприємства слід проаналізувати всі аспекти, що визначають ефективність організації робіт – від рівня робочого місця окремого робітника до рівня підприємства в цілому.

Проблема визначення ефективності діяльності підприємства та визначення шляхів її підвищення є складною і такою, що формалізується. Адже будь яке підприємство – це складна система, яку важко спростити, не втративши при цьому її суттєвих характеристик. Для вирішення проблем пов'язаних з підвищенням ефективності діяльності підприємства слід застосовувати комплексний, системний підхід, ретельно досліджувати всі підрозділи, служби підприємства та ті процеси, які в них відбуваються.

Тільки на основі системного аналізу можна отримати справді адекватну оцінку стану справ на підприємстві та розробити ефективні заходи, щодо його поліпшення.